

**Stora utskottets betänkande
N:o 18 med anledning av en motion, innehållande förslag till regeringsform för Finland.**

Efter behandling av ärendet har Stora utskottet omfattat det i Grundlagsutskottets betänkande N:o 4 ingående förslaget. Likväl har Stora utskottet godkänt 36 § och 2 mom. 47 § i den lydelse de hava i regeringens till nu sammanträdande lantdag i ärendet överlämnade proposition, varförutom i lagförslagets 6 § har tillagts ett stadgande om att medborgarnas arbetskraft står under rikets synnerliga hägn. Vidare hava mindre ändringar gjorts i 3, 8 och 34 §§. Stora utskottet får förty vördsamt föreslå,

att Lantdagen måtte godkänna följande lagförslag:

Regeringsform för Finland.

(Ingressen likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

I kapitlets rubrik och 1—2 §§.

(Likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

3 §.

Riket Finlands område är odelbart. Dess gränser kunna icke ändras annorlunda än med riksdagens samtycke.

4 §.

(Likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

II kapitlets rubrik och 5 §.

(Likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

6 §.

Varje finsk medborgare vare tryggad enligt lag till liv, ära, personlig frihet och gods.

Medborgarnas arbetskraft står under rikets synnerliga hägn.

Angående expropriation av egendom för allmänt behov mot full ersättning stadgas genom lag.

7 §.

(Likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

8 §.

Finsk medborgare äger rättighet till offentlig och enskild religionsövning, så vitt lag eller god sed därigenom ej kränkes, ävensom, enligt vad därom är särskilt stadgat, frihet att utträda ur det *religionssamfund* han tillhör samt frihet att ansluta sig till annat *religionssamfund*.

9—33 §§ samt kapitlens rubriker.

(Likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

34 §.

Beslut fattas av presidenten i statsrådet på föredragning av den minister, till vars ämbetsområde ärendet hör.

Presidentens beslut skola, för att bliva gällande, underskrivas av presidenten och kontrasigneras av den minister, som föredragit ärendet. Vad här är sagt, äger likväl icke tillämpning å de i 32 och 47 §§ omförmälda ärenden.

Rör presidentens beslut hela statsrådet, kontrasigneras detsamma av vederbörande föredragande i statsrådet.

Om föredragningen av militära kommandomål *och militära utnämningssärenden* samt om kontrasignation av presidentens beslut i sådana ärenden stadgas särskilt.

För riktigheten av expedition, genom vilken presidentens beslut utfärdas, ansvarar den, som kontrasignerat beslutet.

35 §.

(Likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

36 §.

Till medlemmar av statsrådet, vilka bära åtnjuta riksdagens förtroende, kallar presidenten för redbarhet och skicklighet kända infödda finska medborgare. *Den minister, till vars handläggning ärenden rörande justitieförvaltningen höra, samt minst en av de andra ministrarne skola vara lagfarna.*

37—46 §§.

(Likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

47 §.

Om statsrådet eller medlem därav i utövningen av sitt ämbete förfar lagstridigt, åligger det justitiekanslern att däremot göra framställning och det lagstridiga tillika uppgiva. Lämnas föreställningen obeaktad, låte justitiekanslern anteckna sin mening i statsrådets protokoll, äge ock rätt att inberätta saken till presidenten. Är lagstridigheten sådan, att mot medlem av statsrådet åtal i följd därav kan väckas inför den i 59 § omförmälda riks rätt och förordnar presidenten till åtal, utföres åtalet av justitiekanslern. Finner presidenten skäl till åtal ej föreligga, vare det justitiekanslern obetaget att om saken anmäla till riksdagen. Förordnar presidenten om väckande av åtal mot justitiekanslern, utföres detta av den person presidenten utsett.

Skulle presidenten förfara lagstridigt i ämbetet, bör justitiekanslern däremot göra föreställning, som ovan är sagt. Finner justitiekanslern eller statsrådet, att presidenten gjort sig skyldig till högförräderi eller landsförräderi, anmäla saken hos riksdagen, och utföre justitiekanslern, *därest riksdagen med tre fjärdedelar av de avgivna rösterna fattar beslut om åtals väckande, åtalet i högsta domstolen, och skall presidenten under tiden avhålla sig från ämbetets utövning. Ej må i andra fall i anledning av ämbetsätgård av presidenten åtal äga rum.*

48—95 §§ samt kapitlens rubriker.
(Likasom i Grundlagsutskottets betänkande.)

Helsingfors, den 18 juni 1919.
